

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

▶ 18 Mayo, 2015

Propostes

Dilluns **18.5.2015**

EXPOSICIÓ ▶ 'OCCUPIED PLEASURES'

Les fotografies amb què Tanya Habjouqa va guanyar el World Press Photo del 2014 s'exposen al Palau Robert. Són imatges de la vida quotidiana a Palestina.

Palestina, sense estereotips

EL PERIÓDICO
BARCELONA

Palestina és, en l'imaginari col·lectiu, sinònim de violència i conflicte. La Palestina que mostra l'exposició fotogràfica *Occupied pleasures* (plaers ocupats) revela una altra realitat paral·lela, la d'aquells petits moments de plaer que homes, dones i nens esgarren a una situació convulsa, una situació que no aconsegueix que la gent renunciï a disfrutar de la vida. Les imatges, amb què Tanya Habjouqa va guanyar el World Press Photo del 2014, s'exposen al Palau Robert fins al 30 d'agost.

Habjouqa (Jordània, 1975) va realitzar aquest projecte fotogràfic el 2013 –quan estava embarassada del seu segon fill– amb una subvenció de l'agència Magnum. Però la idea havia nascut el 2009 a Gaza, quan entrevistava un home que es negava a ser desposseït del seu dret a estimar. «Em va explicar com va fer entrar la seva nòvia jordana des d'Egipte, pels túnels –recorda la fotografia–. Em va dir: 'Va ser com una pel·lícula de Bollywood, la tenia davant meu, tremolant i bruta de cap a peus... La vaig complir de petons».

INSTANTS // Més de quatre milions de palestins viuen a Cisjordània, Gaza i Jerusalem. La majoria miren, segons el relat de Tanya, de portar una existència normal en un context de conflicte, sota condicions polítiques i econòmiques difícils i amb llibertat de moviments limitada. L'exposició –composta per 25 fotografies en què es detecta un afilat sentit de l'humor– mostra aquells petits instants quotidians que no són insignificants i que posen en evidència la resistència d'aquelles persones a renunciar a viure.

«He buscat juxtaposar la política i l'absurd del dia a dia. Enmig de l'horror, la gent segueix anant al parc amb els seus fills, les dones practiquen ioga, els nens fan esport, les parelles es casen i s'esforcen per construir una nova vida junts», explica Habjouqa, que el 5 de juny pronunciarà una conferència al Palau Robert. ■

▶▶ **Palau Robert. Passeig de Gràcia, 107. De 10.00 a 20.00 hores. Entrada lliure. Fins al 30 d'agost.**

▶▶ loga, calma al cotxe i bany infantil, tres escenes de la Palestina real.

Barcelona

CINE

Solidari Ferran Latorre i Amics del Nepal presenten *Hire Himalaya*, d'**Alberto Iñurrategi**, sobre el seu germà **Félix**, mort en un accident. Cinemes Girona. Girona, 175. 20 h. Gratis. Reserves: 93.411.83.73 i recepcio@taranna.com

Poblenou La biblioteca Poblenou acull la projecció del documental *Blanc i negre*, de **Roger Granel**, sobre les desigualtats que ha generat la crisi econòmica. Joncar, 35. A les 19.30 hores. Entrada lliure.

CaixaForum Preestrena del documental *Els oblidats de la Línia Maginot*, dirigit pel periodista **Enric Canals**. Ferrer i Guàrdia, 6. A les 20.30 hores. Entrada lliure. Reserves al telèfon: 93.400.50.38.

Mèxic La BiblioMusiCineteca rendeix homenatge a **India María** amb la projecció de *Tonta tonta*, però no tanto, de **Fernando Cortés**. Vila Vilà, 76. 19 h. Gratuït.

'El Documental del Mes' El Teatre de Sarrià projecta *Art and Craft: falsificador per afició*, de **Sam Cullman** i **Jennifer Grausman**. Pare Miquel de Sarrià, 8. A les 20.30 hores. Entrades: 2 i 3 euros.

Israel Preestrena de la cinta *Gett: El divorci de Viviane Amsalem*, de **Ronit** i **Shlomi Elkabetz**. Institut Francès. Moia, 8. 20.30 h. Gratuït.

CONFERÈNCIES

Cine *Tota la memòria del món*, la biblioteca cinematogràfica d'**Alain Resnais**, a càrrec d'**Esteve Riambau**, director de la Filmoteca. Biblioteca Sagrada Família. Provença, 480. 19.00 h. Gratuït.

'Acció & reflexió' Acaba aquest cicle de *Converses a la Pedrera* amb **Vicenç Altaïó** i **Eudald Carbonell** en un diàleg sobre *Què és la cultura?* Moderarà **Lluís Reales**. Passeig de Gràcia, 92. 19.30 h. 4 €.

'Llegir l'escena' Cicle sobre disseny teatral en què **Ignasi Bonjoch** i **Xavier Albertí** conversaran sobre *Direcció escènica i musical* a propòsit de l'obra *L'hort de les Oliveres*. Biblioteca El Clot. Plaça de les Glòries, 37. 19.00 h. Gratuït.

Arqueologia **Felip Masó** impartirà la xerrada *El patrimoni arqueològic al Pròxim Orient en temps de guerra*. Amics de la Unesco. Mallorca, 207. A les 19.30 hores. 3 euros.

JORNADES

Setmana de Poesia El Festival Internacional de Poesia clausura aquesta setmana literària amb un acte al Palau de la Música en què participaran els poetes **Charles Simic**, **Carles Camps**, **Elena Medel**, **Sharon Olds** i **Montserrat Rodés**. Palau de la Música, 4. 21.00 h. 6 €.

LLIBRES

Conte Presentació de *La mare està malalta*, a càrrec de les autores **Quima Ricart** i **Antonia Bonell**. Centre cívic Can Deu. Plaça de la Concòrdia, 13. A les 19.00 hores.

Curiositats La Casa del Llibre presenta *Vuelve el listo que todo lo sabe*, d'**Alfred López**. Passeig de Gràcia, 62. A les 19.30 hores.

MÚSICA

'Primavera als bars' Concerts gratuïts previs al festival Primavera Sound. Avui amb **Jaime Pantaleón**, que actuarà a Fantástico Club. Passatge Escudellers, 3. 20.00 hores.

Homenatge Concert dels deixebles de piano **Maria Pérez**, **Roger Borràs** i **Adrià García** en record del pianista i pedagog **Carles G. Vidiella**. Centre Sant Pere Apòstol. Sant Pere Més Alt, 25. A les 20.00 hores. Entrada lliure.

Poemes Concert poètic en homenatge a l'artista difunta **Marga Gil Roësset**. La Casa Elizalde. València, 302. 20.30 hores. Gratuït.

Tarragona

EXPOSICIONS

Reus El Centre de Lectura acull la 19a Biennal d'Art Contemporani Català, que mostra el treball de vuit joves artistes de Catalunya. Major, 15. De 10.00 a 14.00 i 16.00 a 22.00 hores. Fins al 30 de maig.

Girona

MÚSICA

Cámara Cambres @ fora, concert amb **Alba Nonell**, **Laura Xargay**, **Aina Serena** i **Blanca Puig**, entre altres. Biblioteca Carles Rahola. Emili Grahit, 4. A les 19.00 hores.

Lleida

EXPOSICIONS

Cervera El Museu Comarcal presenta el projecte *Fets i personatges. La nostra història de la mà dels seus protagonistes*. Major, 115. 20.00 h.

► 18 Mayo, 2015

el Club del
subscriber de **el Periódico**

www.tresc.cat 902 33 90 33

TR3SC
El Club de Cultura

MÚSICA

Festival Sons del Món

Suzanne Vega i Chucho Valdés

DIVERSOS ESPAIS - GIRONA PROVÍNCIA

Del 10 al 31 de juliol / Vegeu programa
Compra d'entrades a la web www.tresc.cat

Els amants del vi, la música i la gastronomia tenen una cita en la vuitena edició del festival Sons del Món, que se celebrarà del 10 al 31 de juliol. El certamen torna a combinar tastos de vins i concerts d'artistes de primera línia als municipis gironins de Roses i Castelló d'Empúries. Hi haurà cinc concerts maridats amb vins de l'Empordà. Obriran el festival Andrea Motis i Joan Chamorro Quartet, i també hi actuaran Blaumut, Suzanne Vega, Chambao i Chucho Valdés.

~~15-30€~~
15%

Per a TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EL PERIÓDICO

MÚSICA

Concert de Dover

Presenten el disc 'Complications'

SALA BIKINI - BARCELONA

Dijous, 21 de maig / A les 21.00 hores
Reserva d'invitacions a www.tresc.cat

El mític grup de rock alternatiu Dover es troba de gira de presentació del nou disc i actuaran dijous a Barcelona, en un concert gratuït per a socis del TR3SC. A *Complications*, la banda madrilenya recupera el so original i torna al celebrat rock dels seus inicis, amb la ràbia i el carisma amb què van explotar en el seu debut de tornades encomanadisses amb *Devil came to me*. *Complications* inclou 10 cançons noves inspirades en les seves bandes preferides.

~~15€~~
gratuït

Per a TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EL PERIÓDICO

CINE

Projecció de 'Corn Island'

INSTITUT FRANCÈS - BARCELONA

Dimecres, 20 de maig / A les 20.30 hores
Reserva d'invitacions a www.tresc.cat

L'Institut Francès acollirà la preestrena de *Corn Island*, candidata als Oscars per Geòrgia i dirigida per George Ovashvili. És la història d'un avi i la seva néta que habiten una petita illa del riu Enguri en una zona de conflicte. La noia floreix a la vegada que la terra que sembren.

exclusiu
gratuït

Per a TR3SC BÀSIC / PREMIUM

MÚSICA

The Blues Brothers Band

TEATRE COLISEUM - BARCELONA

Dissabte, 23 de maig / A les 23.30 hores
Compra d'entrades a la web www.tresc.cat

El teatre Coliseum es transforma dissabte en un selecte club de jazz per rebre The Original Blues Brothers Band. La banda, creada pels membres originals de la formació, John Belushi i Dan Aykroyd, presenta un energètic directe amb els èxits del soul dels 60.

des de 25€
20%

Per a TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EL PERIÓDICO

VINS

**Tast amb música
d'Eric Clapton**

ESPAI PENEDÈS BCN - BCN

Dissabte, 23 de maig / 20.30 h
Entrades, en www.tresc.cat

Tast de cinc vins amb cançons d'Eric Clapton,
interpretades per Samuel Palacios.

TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EP

~~22€~~
19€

RUTES

**'1714, Morir per
seguir vius'**

FOSSAR DE LES MORERES

6 i 14 de juny / 17.00 hores
Entrades, a www.tresc.cat

Ruta teatralitzada per la Barcelona del segle
XVIII en la matinada de l'Onze de Setembre.

TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EP

~~14€~~
11,9€

MÚSICA

**Matosinhos String
Quartet, en directe**

PALAU DE LA MÚSICA - BCN

Avui, 18 de maig / 20.30 h
Entrades, a www.tresc.cat

Proposen una revisió fresca de clàssics,
obres de Mozart, Xostakovitx i Ravel.

TR3SC BÀSIC / PREMIUM / SUBSCRIPTORS EP

~~13€~~
50%

▶ 18 Mayo, 2015

UN HOMENATGE A LA
FIGURA D'AQUEST
CATALANISTAXavier Garcia
Pujades

Periodista i escriptor

80 anys de Jordi Mir

En Jordi Mir i Parache (cavaller de la Conca de Tremp, missioner de la catalanitat) ha arribat aquests primers dies de maig als 80 anys, un rodó aniversari que haurà motivat, segur, la felicitació dels seus amics. Del seu Tremp natal, va arribar a Barcelona el 1950, només amb quinze anys ("paraules d'amor, senzilles i tendres"), a l'època que recomençava la desfilada d'exili interior, de la muntanya al pla, a la inversa de la del febrer del 1939. Només sis anys després, el 1956, va començar a relacionar-se amb nois de la seva edat, o un pèl més grans, tals com Albert Manent i Albert Jané, amb els quals, amb Joan Triadú, engegaren les primeres classes de català de la postguerra.

EN ESCAURE'S LA MORT de Carles Riba, el juliol de 1959, Jordi Mir –amb Joaquim Molas, el poeta de Tàrraga, Anton Sala-Cornadó, i Triadú, entre d'altres– porta el taüt, camí del cementiri de Sant Gervasi, amb les despulles del mestre, de qui Joan Oliver diria: "Si tu no hi ets, qui ens jutjarà?" Era el testimoni de continuïtat de diverses generacions. Així des d'aleshores, amb una mateixa continuïtat sense solució separativa. Fent un apressat recompte de les seves moltes accions, actituds i actituds en favor de la llengua, la cultura (geografia, història, excursionisme i mitjans d'informació) i la nació catalanes, em trobo que Jordi Mir haurà participat directament (sense ombra de protagonisme, com va destacar-se el juny de 2010 en la sessió d'homenatge que va dedicar-li l'Institut d'Estudis Catalans) en un futral de campanyes, aplecs i conglomerats catalanistes, entre la clandestinitat més conspirativa i l'obertura a la llum més descarada, que el converteixen en un dels catalans de més empenta contemporània. Si Pla va dir que Manent era el català que, durant la dictadura, més escales va pujar i baixar, jo podria dir que Mir és el qui més quilòmetres deu haver fet a peu, caminant el país.

EL 1960, SEGUINT EL CAMÍ que s'havia marcat, ja el trobem al Palau de la Música, on fou detingut per cantar *El cant de la senyera*, amb la colla dels Pujol, Espar i companyia. El 1963, en el cinquantenari de les *Normes ortogràfiques* (1913), de Pompeu Fabra –de qui Mir és un seguidor confès, fins al punt, en els últims deu anys,

JOAN OLLER

amb Joan Solà, d'editar en nou volums l'*Obra completa* del gran filòleg i de llegar tot el seu Arxiu Fabra a l'IEC–, va ser el mateix Mir qui proposà, segons ha contat Albert Jané, commemorar aquell aniversari amb una trobada acadèmica i popular a Perpinyà i a Prada de Conflent, on des de 1948 jeu per sempre Mestre Fabra, una tomba que Mir ha fet visitar a centenars de catalans. El 1968, justament en el centenari de la naixença de Fabra, amb *Òmnium Cultural*, Mir és un propagandista de la seva figura, recordada a partir de l'any següent amb la iniciativa de la *Flama de la llengua catalana*, encesa davant la tomba de Prada i portada a peu per excursionistes fins a Montserrat, on el febrer de cada any es renova en tribut permanent. Encara recordo, el febrer de 1975, el geògraf Josep Iglésies portant aquesta flama a l'entrada del monestir, amb Jordi Mir com a mestre de cerimònies. I així podríem anar desgranant altres llocs on la seva presència era notòria: el 1969, en el primer any de

Ha participat directament en un futral de campanyes, aplecs i conglomerats catalanistes

la Universitat Catalana d'Estiu, també a Prada, on Mir, que ja havia connectat amb els catalanistes del Rosselló, feia classes de català i portava alumnes a viatjar per la geografia de la Catalunya del Nord; l'abril de 1970 encara em sembla veure'l a l'aeroport del Prat, entre pancartes de benvinguda, rebent Josep Carner, enyorat com un pardal, i el 1976, col·labora en els 100 anys de la fundació del Centre Excursionista de Catalunya i en la sortida del diari *Avui*, on de seguida van fer-se populars els seus *Indrets de Catalunya*, reunits en dos volums, els anys 1978 i 1979, a la col·lecció *Llibre de Motxilla*, de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

I ÉS QUE MIR –amb aquesta corpenta d'home emmuntanyat– ha caminat per tots els racons de Catalunya, unint excursionisme i llengua, com feia Fabra i els seus altres admirats Pau Vila, Casacuberta i Coromines, al costat dels quals caminà. També és destacable la seva activitat en el camp de l'assessorament cultural i lingüístic a TV3 i Catalunya Ràdio, en coneguts programes de Joaquim M. Puyal, Antoni Bassas i Mònica Terribas. En format de llibre, ens ha deixat *Els noms de lloc del terme de Tremp* (1983), *Apunts d'un ciutadà* (Proa, 1998) i *Diccionari d'esports de muntanya*, amb Carles Albesa (Edicions 62, 1998). Aquests noms i muntanyes que, amb la seva dona, Neus Bòria, ha transitat amb passió.

▶ 18 Mayo, 2015

AGENDA

Si voleu publicar una activitat en aquesta pàgina o a l'agenda digital de La Vanguardia, entreu i creeu el vostre compte a: www.lavanguardia.com/agenda

Barcelona ciutat

La lectura. Néstor García Canclini fa una xerrada amb motiu de l'aparició del seu nou llibre, *El mundo entero como lugar extraño*.
CCCB. Montalegre, 5 (12 hores).

Blue ruin. Projectió d'aquesta pel·lícula de Jeremy Saulnier, Estats Units, 2013.
Fnac Triangle. Plaça d'Espanya (18 h).

Algun día aquest dolor et servirà. El Grup de Lectura Meteora obert a tot-hom i dirigit per Maria Dolors Sàrries i Jordi Fernando, comenta avui aquest llibre de Peter Cameron (Sembrar Llibres).
Llibreria Documenta. Pau Claris, 144 (19 hores).

El crim: de 'El Caso' a les màfies. Tertúlia sobre l'evolució de la literatura negra en català dels últims 50 anys amb Manuel Quinto, escriptor i crític de cinema; Andreu Martín, escriptor; Cristina Puig, periodista; Emili Bayo, escriptor, i Antoni Rodríguez, cap de l'àrea central de crim organitzat de la Divisió d'Investigació Criminal.
Ateneu Barcelonès. Canuda, 6 (19 h).

Llegir l'escena. La sessió d'avui està destinada a la *Direcció escènica i musical*. Xavier Albertí i Ignasi Bonjoch conversen al voltant de *L'hort de les oliveres*, de Narcís Comadira.
Biblioteca El Clot-Josep Benet. Plaça de les Glòries Catalanes, 37 (19 h).

Simfonova. El periodista i comunicador Marcel Gorgori presenta aquest segell i el primer espectacle que sota aquesta marca s'ha produït, el concert *Només per a uns quants?*, que el juny arriba a L'Auditori de Barcelona.
Teatre de Sarrià. Pare Miquel de Sarrià, 8 (19 hores).

Vuelve el listo que lo sabe todo. Presentació d'aquest llibre d'Alfred López.
Casa del Llibre. Passeig de Gràcia, 62 (19.30 hores).

De agua, viento y verdor. Voces indígenas. La cònsul general de Colòmbia a Barcelona, Diana Celis Mora, i l'artista sonor León David Cobo, presen-

EXPOSICIONS DE LA SETMANA

■ *Stories from the water front*, de Balazs Gardi, és una de les 38 exposicions que des d'avui i fins al 23 de juliol es podran visitar amb motiu de la celebració del festival de fotoperiodisme DOCfield>15. La setmana comença amb fotografia i acabarà amb bonsais als jardins del Palau Robert.

Fotografia documental

Avui

Ara que tenim 20 anys. Amb motiu del seu vintè aniversari, l'Associació Artesans de Gràcia organitza aquesta mostra. Artesania Catalunya. Banys Nous, 11, Barcelona (inauguració, 19.30 hores).

Dimarts, 19

Paral·lèlismes. Col·lectiva en la qual participen gravadors del Círculo de Bellas Artes de Madrid i del Cercle Artístic Sant Lluc. Cercle Artístic de Sant Lluc. Mercaders, 42, Barcelona.

Dimecres, 20

Poemes Naturals. Obres de l'artista visual Rocío Ahnert. Sala Mezanina. Ramón y Cajal, 2, Barcelona (inaug., 19 h).

Dijous, 21

Los Guardianes. Núria Torres exposa animals fets amb tota mena de materials, cadascun dels quals custodia un objecte. Artevistas Gallery. Passatge del Crèdit, 4, Barcelona.

Dissabte, 23

Desde mis Ojos de Cristal. 40 fo-

tografies (40x50 cm) de David Millán en les quals apareixen músics i artistes. Galeria Ada. Dels Salvador, 8, Barcelona (inauguració, 20 h).
Portilla. Sentir, Pensar, Pintar. Obres de l'artista de Salamanca José Portilla. Museu del Cantir. Plaça de l'Església, 9, Argenton.
Bonsais. L'Associació Catalana Amics de Bonsai organitza l'exposició anual en la qual s'exhibeixen bonsais de socis. Jardins del Palau Robert. Passeig de Gràcia, 107, Barcelona (dissabte, de 10 a 20 h, diumenge, de 10 a 14 hores).

Josep Maria Serra

BALAZS GARDI

DOCfield>15. Arriba a Barcelona aquest festival dedicat al fotoperiodisme que organitza la fundació Photographic Social Vision. Fins el 23 de juliol hi haurà 38 exposicions, a més de projeccions gratuïtes i d'altres activitats. El

festival comença demà i entre d'altres mostres la Fundació We Are Water inaugura *Stories from the water front*, de Balazs Gardi (Roca Barcelona Gallery, Joan Güell, 211, Barcelona). <http://docfieldbarcelona.org/>

ten aquesta audioteca, l'objectiu de la qual és revitalitzar llengües ancestrals i costums indígenes en risc de desaparició.

Casa Amèrica Catalunya. Còrsega, 299, entresol (20 hores).

Hannah Arendt. Projectió d'aquesta pel·lícula de Margarethe von Trotta, sobre la vida de la filòsofa Hannah Arendt, centrada fonamentalment en l'episodi del judici d'Adolf Eichmann a Jerusalem. 3 euros.
Cinemes Boliche. Avinguda Diagonal, 508 (fins dimecres, 20 hores).

Record al pianista i pedagog Carles G. Vidiella als 100 anys de la seva mort. Maria Pérez Roma, Roger Borràs Freidani i Adrià García Perea, deixebles de piano de l'Escola de Músics, interpreten obres d'Albéniz, Bach i Beethoven entre d'altres. Gratuït.
Centre Sant Pere Apòstol. Sant Pere més Alt, 25 (20 hores).

Art and Craft. Projectió d'aquest documental sobre Mark Landis, possiblement el falsificador d'art més prolífic de la història dels Estats Units. Durant 30 anys ha enganyat els responsables de museus de tot el país amb imitacions precises de tot tipus, des d'obres d'art del segle XV fins a peces de Picasso.
Teatre de Sarrià. Pare Miquel de Sarrià, 8 (20.30 hores). 2 euros.

Setmana de la Poesia a Barcelona: Poesia i música. Concert poètic en homenatge a Marga Gil Roësset, a càrrec de Marga Clark, poesia, i Jordi Claret, violoncel. Gratuït.
Casa Elizalde. València, 302 (20.30 h).

Echo Rising Stars. Concert a càrrec del Matosinhos String Quartet, format per Vítor Vieira, violí, Juan Carlos Maggiorani, violí, Jorge Alves, viola, i Marco Pereira, violoncel. Interpreta obres de Mozart, Xostakóvitx, J. Viana da Motta, i Ravel. 13 euros.
Palau de la Música (20.30 hores).

Flux Club. Sisena temporada d'aquest club de vídeo de periodicitat quinzenal, el qual vol reflectir la vitalitat del vídeo de creació de Barcelona.
Antic Teatre. Verdaguier i Callis, 12 (21 hores). Gratuït.

SortirAVUI

— CONCERT

Matosinhos String Quartet

El quartet de corda portuguès Matosinhos String Quartet toca des d'una perspectiva fresca i actual clàssics de Mozart i d'altres compositors com Xostakovitch, J. Vianna da Motta o Ravel. El grup el formen els dos violinistes Vitor Vieira i Juan Carlos Maggiorani, el violoncelista Marco Pereira i la viola de Jorge Alves. El grup actua avui al Palau de la Música convidats pel cicle *ECHO*

Rising Stars. **Palau de la Música, 4. Avui a partir de les 20.30 hores. Preu: 13 euros.**
www.palaumusica.cat.

— ART

Tallers oberts als museus

La programació de Tallers Oberts ofereix enguany com a novetat Entre Tallers, una activitat que d'avui al

pròxim divendres 22 de maig convida a conèixer alguns dels grans museus i institucions artístiques i culturals de la ciutat per dins. S'obren als visitants emplaçaments que habitualment no es troben a l'abast del públic, com les zones de reserva de fons d'obres o els tallers de restauració. Participen en aquesta iniciativa el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), el Museu Picasso, el Macba o la Sagrada Família, entre d'altres.

D'avui fins al pròxim 22 de maig.
Més informació: www.tallersobertsbarcelona.cat.

► 17 Mayo, 2015

08 Dominical
Reportatge
Diumenge, 17 de maig de 2015

TEXT **SUSANA GOLF/A.P.B.**

Les passarel·les han parlat. El *revival* s'atura aquesta vegada en la dècada dels setanta. *Peace and Love*, estampats *paisley* i psicodèlics, tons taronges, cafè, mostassa, el marró –que es creia desterrat–, pantalons acampanats, *hippie chic*, pameles *boho*, esclops, plataformes, bandoleres, l'estètica disco-travoltiana, els grans colls de camisa... Però la mirada és més profunda. Els anys setanta es filtren per tot arreu, en la decoració, als museus, el cinema, la televisió. I més enllà. Suren en l'ambient. Tan diferents, tan semblants, tan llunyans, tan propers.

Aquella dècada va superar una crisi econòmica, va viure els últims moments del franquisme, va assistir a la seva mort, va coronar un rei, va haver d'inventar-se la democràcia, acostumar-se a la llibertat. Quatre dècades i escaig després, el monarca abdica i es parla d'una Segona Transició. Als setanta brollava la consciència ecològica, guanyaven partidaris el *vintage* i el reciclatge, l'artesania i el facihò vostè mateix, la barba es convertia en senyal d'identitat, es trencaven les primeres barreres de gènere (Bowie i la seva ambigüitat, Diane Keaton vestida amb vestit sastre a *Annie Hall*)... Els sona? Res, i molt menys la moda, és casual.

Els 70 del segle XX van ser anys de canvis. En l'espai d'un any una sobredosi es va endur Jimi Hendrix, Janis Joplin i Jim Morrison. I res va ser igual. Nixon queia als Estats Units pel Watergate. Va acabar la guerra del Vietnam i, amb ella, la joventut va despertar del somni de l'era d'Aquari. Pinochet derrocava Allende, a Portugal esclatava la revolució dels clavells, s'aixecaven a Nova York les Torres Bessones, moria Elvis, Lucas estrenava *La guerra de las galaxias*, es creava el cub de Rubik, Abba guanyava Eurovisió... A Espanya, ETA volava el cotxe de Carrero Blanco, els grisos corrien darrere dels universitaris, Amparo Muñoz es proclamava Miss Univers, Felipe González era aclamat secretari general del PSOE a França, moria Franco, Adolfo Suárez guanyava les primeres eleccions democràtiques, els nens passaven les tardes amb *Pippi Calzaslargas* i els pallassos de la tele (ho veurien no fa gaire a *Cuéntame*...)

I mentrestant, què passava a les comarques gironines? Entre moltes altres coses, que el Girona FC, que aquests dies somia amb l'ascens a Primera Divisió, jugava a Tercera (encara que acabaria la dècada a Segona B); l'aeroport de Girona, gran dinamitzador del turisme en aquella època (els setanta van ser una època daurada per a la Costa Brava), rebia la passatgera un milió; Salvador Dalí revolucionava Figueres amb les obres i la inauguració del seu Teatre-Museu; Joan Carles i Sofia feien la seva primera visita oficial a Girona com a Reis d'Espanya; entrava en servei l'autopista A-7, que a principis de la dècada patiria danys per culpa d'uns intensos aiguats; el *barri xino* de Girona (ja desaparegut i que estava situat en una zona de la part antiga de la ciutat que posteriorment va ser objecte d'una ambiciosa reforma urbanística) començava un procés de degradació per la irrupció de la delinqüència relacionada amb les drogues; les discoteques de la Costa Brava (amb noms mítics com Maddox o Tiffany's) eren l'escenari d'actuacions d'alguns dels artistes més destacats del moment....

Totes les dècades tenen la seva pròpia banda sonora. Als anys setanta, a Catalunya encara mantenien la popularitat els integrants de l'anomenada «Nova Cançó»; i un dels artistes més destacats del moment era un jove Lluís Llach, de Verges, que per exemple el 1975 anunciava sis concerts seguits al Palau de la Música de Barcelona. Però aquella dècada ja s'imposaven nous sons musicals allunyats del folk i la reivindicació que havien marcat el panorama fins llavors, i triomfaven grups de rock com els gironins Atila, amb una aposta per l'anomenat progressiu que els va fer molt populars en segons

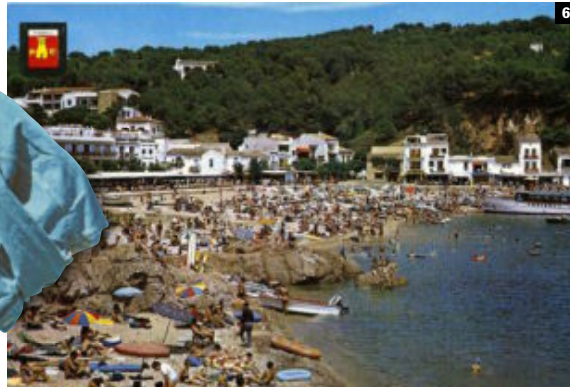

Aquells meravellosos anys setanta

Pantalons de pota d'elefant, pell girada i serrells, els colls de camisa com els de Travolta, la cabellera de Farrah Fawcett; la moda, però també les maneres de fer, miren avui cap a la dècada de 1970, que va ser testimoni de la Transició, criticada pel seu lletgisme, i amagada entre el pop dels 60 i els aires de trencament dels 80

R

► 17 Mayo, 2015

FOTOS:

► Sobre aquestes línies, cartell d'uns recitals de Lluís Llach al Palau de la Música, l'any 1975.
1. Model de Cavalli (esquerra) i ponxo de la col·lecció P/V 2015 d'Etro.
2. El grup Abba, guanyador d'Eurovisió el 1974, va anunciar la marca espanyola de roba texana Lois.
3. La família Alcántara, protagonista de *Cuéntame cómo pasó* (TVE), el 1971.
4. Una escena de *La isla mínima*, ambientada als 70.
5. Els «àngels de Charlie» Jaclyn Smith, Farrah Fawcett i Kate Jackson.
6. Una postal de Tamarit de mitjans dels anys 70.
7. La Gran Via de Jaume I de Girona, el 1970. AJUNTAMENT DE GIRONA/CRDI (NARCÍS SANS PRAT)
8. Un grup de persones ballant a la discoteca Maddox de Platja d'Aro, l'any 1970. AJUNTAMENT DE GIRONA/CRDI (NARCÍS SANS PRAT)
9. L'arribada del passatger un milió a l'aeroport de Girona, l'any 1973. PABLITO

quins ambients. Altres bandes gironines de l'època (la majoria amb una trajectòria mes aviat curta) van ser El cotxe de la sang (Olot), Exterminio, Fusta, Fly, Fràgil (grup simfònic alternatiu a Atila amb integrants d'Olot i Banyoles), Hoc, Loud Crash (antecedent de Fràgil), Stereo,...

Així eren els setanta. Després van quedar sepultats en l'oblit. Fins que la televisió, el cinema i la moda els van portar de tornada. Primer van ser *Aquellos maravillosos años* i *That '70s Show* (*Aquellos maravillosos 70 a Espanya*), la comèdia amb la qual es va donar a conèixer Ashton Kutcher. I en la qual va coincidir amb Mila Kunis, per cert. I, per descomptat, *Cuéntame cómo pasó* a TVE, que en la temporada actual ha arribat als 80.

En els Oscar del 2012, Ben Affleck convencia amb *Argo* i l'any passat arribava *La gran estafa americana*.

na. En els Goya de 2014 brillava *La isla mínima*, protagonitzada pels actors Raúl Arévalo i Javier Gutiérrez i en què Fernando García (millor disseny de vestuari) omplia la pantalla d'ocres i austeritat reproduint la roba de finals dels 70 i inicis dels 80. Tal com érem, que dirien Robert Redford i Barbra Streisand.

DE L'«ART I ASSAIG» A LA MODA
En els setanta vivien tam-

bé el seu moment àlgid les sales de cinema d'«art i assaig», com els antics cinemes Modern i Orient de Girona. El declivi i la mort de Franco, la relaxació i desaparició de la censura, l'alliberament després de la repressió, van donar a llum a l'anomenat cinema del destape.

Les grans cases del disseny mundial han recuperat ara aquesta tendència estètica. A Madrid, Juan Vidal, Duyos, Ana Locking o Esther Noriega van deixar a la vista els pits de les seves models. A Nova York, Jenny Packman i Oscar de la Renta van convertir els seus vestits de festa en peces sensuales. La firma Pedro del Hierro, amb el pit i cuixa del cinema espanyol com a inspiració conscient i confessa i Carmen March com a directora creativa, va presentar a Nova York una col·lecció de jocs de transparències, pells a penes vetllades, gases i «desabillé».

► 17 Mayo, 2015

►► Murray Perahia, en plena actuació.

Magistral Perahia

CRÒNICA El pianista va conquerir el Palau amb un variat i exigent repertori

CÉSAR LÓPEZ ROSELL
BARCELONA

El retorn a Barcelona de Murray Perahia després de 12 anys d'absència va atraure, dimecres a la nit, al cicle Palau 100 un públic àvid de disfrutar de l'excel·lència interpretativa del gran pianista i reconegut director. I ningú va sortir defraudat de l'actuació d'un artista que va exhibir intensitat, domini del variat repertori, virtuosisme i ben administrades dosis de lirisme exposades amb dinamisme, no exempt de passió, sobre el teclat.

Aquest novaiorquès d'origen sefardita és, als seus 68 anys, un mestre que sap treure partit com pocs dels colors de l'instrument, cosa que va aprendre d'Horowitz. Col·laborador de Pau Casals i Rudolf Serkin, va aprofitar fins als moments més accidentats de la seva carrera, que va haver d'interrompre en tres ocasions per les seves lesions a la mà, per aprofundir en la música. El més llarg període de quatre anys d'obligada atu-

rada amb el piano el va aprofitar per estudiar a fons l'obra de Bach, de qui s'ha convertit en un dels seus més experts intèrprets, com va demostrar amb la nítida recreació de la *Suite francesa*. Igualment magnífica va ser la seva lectura de la *Sonata en la bemoll major* de Haydn, i, sobretot, de les *Variacions en fa menor*, cim de l'escriptura pianística de l'autor.

EMOCIÓ, FORÇA I COLOR // L'emoció va omplir la sala amb el *Clar de lluna* de Beethoven, tant en el captivador *Adagio sostenuto* com en el ràpid però controlat *Presto agitato* final. Amb el *Preludi, coral i fuga* de Franck, va exhibir tota la força i el color d'aquesta combinada peça i la cloenda amb el *Scherzo, opus 40* de Chopin va resultar commovedora. Va transmetre la força del drama personal de l'autor al compondre la peça. Tres propines amb un dels *impromptus* de Schubert, un estudi de Chopin i un fragment de *Fantasiestücke* de Schumann van coronar una nit memorable. ≡

▶ 17 Mayo, 2015

AGENDA

Si desea publicar una actividad en esta página o en la agenda digital de La Vanguardia, entre y cree su propia cuenta en: www.lavanguardia.com/agenda

Barcelona ciudad

Tallers oberts dels artistes visuals a Sarrià. Los artistas de Sarrià abren las puertas de sus estudios y talleres. *Major de Sarrià (de 11 a 14 h).* www.tallersobertsarria.wordpress.com

BSW Swingui Qui Vingui @ Sants. Música swing al aire libre a cargo de los dj de Ballaswing. Gratuito. *Plaza Osca (de 12 a 14.30 horas).*

Sitar i Campanes per la Pau. Música en vivo y en directo con Roberto Kucker y Eleonora Rozitchner. *Plaza de la Església de Sant Vicenç de Sarrià (13 horas).*

Picnic de blues. En el marco de la fiesta mayor de Nou Barris se celebra este tradicional concierto con la participación de Mancuso, Chino & The Big Bet, La Big Band de la escuela de Blues de Barcelona e invitados. *Parc Central de Nou Barris (de 16.30 a 20.30 horas).* Gratuito.

Concert solidari a favor de la Fundació Manos Providentes, de Cali, Colòmbia. Concierto a cargo del Trío Prisma formado por Phil Unseld, bandoneón, Olvido Lanza, violín, y Gustavo Llull, piano. Interpretan obras de Bach y Piazzolla. Aportación voluntaria. *Iglesia de Sant Gaietà. Consell de Cent, 293 (18 horas).*

Cicle Residències Musicals. Oscar Alabau, chelista, da un concierto a dúo con Albert Guinovart, quien estrena una obra suya para violonchelo y piano. Además interpretan obras de Schumann, Beethoven, Guinovart y Rajmáninov. 12 euros. *La Pedrera. Paseo de Gràcia, 92 (18 h).*

Danses i tonades dels temps de Shakespeare. Concierto de música de cámara barroca con el Quartet Barroc de Sant Simó. *Centro cívico Riera Blanca. Riera Blanca, 1 (18 horas).* 5 euros.

Ací no paga ningú. Representación de esta obra de Dario Fo a cargo de la compañía Rialles de les Corts. *Centro cívico La Sedeta. Sicília, 321 (18 horas).* 4 euros.

11 AÑOS EN KM 7
Saus-Camallera
Espai d'Art José Luis Pascual
Hasta el 14 de junio
De viernes a dom. de 19 a 21 h

El pintor y escultor José Luis Pascual reúne en su Espacio de Arte Km 7, donde tiene su taller y realiza actividades culturales, más de una cincuenta de obras de dieciséis artistas que han expuesto anteriormente en sus instalaciones. Con esta muestra colectiva quiere celebrar el undécimo aniversario de este espacio expositivo.

Once años difundiendo arte

SÍLVIA OLLER
Girona

Desde hace once años el artista José Luis Pascual (Barcelona, 1947) cede una parte de su estudio ubicado en el pequeño núcleo de

creación unos 200 artistas de las más variadas disciplinas.

Más de cincuenta obras, entre pinturas, dibujos o esculturas de dieciséis artistas forman parte de esta exposición que inaugura la temporada de este espacio artístico. La muestra reúne obras del es-

rez, autor de varias esculturas realizadas con mármol de Carrara o del francés Laurent Martin 'Lo', miembro de la Royal British Society of Sculptors, que, desde que conoció el mundo del bambú en el año 2000, trabaja con esta gramínea con la que ha creado

AGUSTÍ ENSESA

José Luis Pascual, pintando en medio de la exposición colectiva que se exhibe en Km 7

Saus-Camallera (Alt Empordà) a otros artistas, la mayoría con taller o residencia en el Empordà, para que expongan y difundan su obra. "Es un espacio de arte, no una galería ya que yo no hago negocio", aclara Pascual, que ha organizado una exposición colectiva para conmemorar el undécimo aniversario de su Espacio de Arte Km 7 por el que han pasado desde su

cultor afincado en Sant Feliu de Guíxols Alberto de Udaeta, que trabaja con hierro fundido; del también escultor y pintor Alfonso Alzamora, considerado un investigador de la forma cuadrada en la superficie y el espacio o de Víctor Pérez-Porro, que trabaja en sus pinturas la forma, la textura y los colores. La exposición también acoge obras de Manuel Álva-

esculturas y estructuras móviles.

El joyero escultor Raimon Ollé, la pintora escocesa afincada en l'Escala Amelia Burke, el suizo-italiano Lorenzo Cambin y otros artistas como Luis Krauel, Javier Garcés, Pascual Casaubon, Agustí Puig, José María Guerrero, Isabel Cruellas y el propietario del espacio, José Luis Pascual, completan el cartel de esta exposición que se puede visitar hasta el 14 de junio. ●

Dos mestres de la corda. La violinista Ewa Pyrek y el cellista Matthias Weinmann ofrecen un concierto a dúo. *Parroquia Sant Miquel dels Sants. Escorial, 163 (18.30 horas).*

Encontro imaginari 3: Diderot, Félix i Verdi. Dentro de este ciclo en el que varios personajes históricos universales son encarnados por grandes actores. Hoy intervienen Jaume Mallofré, Carme Elias y Joan Anguera. *El Born Centre Cultural. Plaza Comercial, 12 (19 horas).* 7 euros.

Los Chalanes del Amor (México-Chile). Este dúo formado por Mariel Henry Rojo y Diego Corvalán presenta un recorrido por el paisaje sonoro latinoamericano. 10 euros. *CAT. Plaza de Anna Frank (20 horas).*

Missiscello. Concierto de música clásica a cargo de seis violoncelistas. *La Sonora de Gràcia. Riera de Sant Miquel, 59 (20 horas).* 2 euros.

Barcelona

CORNELLÀ DE LLOBREGAT (B. Llobr.)
Celeste canta Antonio Machín. Celeste Aliás homenajea a Antonio Machín con un nuevo sonido. *Sala Ramon Romagosa. Jacint Verdaguer, 52 (19 horas).*

L' HOSPITALET (Barcelonès)
Setmana de Cant Coral a l'Hospitalet. Concierto del Cor de Noies del Orfeo Català. Gratuito. *Auditorio Barradas. Rambla Just Oliveras, 56 (19 horas).*

SANT FELIU DE CODINES (Vallès Or.)
XX Fira del Rellogge de Catalunya. Celebración de la 20.ª edición de esta feria dedicada al mundo del reloj. A las 11.30 y las 13 h, la Cia La Tal representará el espectáculo *Carilló*. Además está la exposición *El Rellogge i el Mar*. *Plaza del Ajuntament y plaza Josep Umbert Ventura, 2 (de 9 a 14 horas).*

Lleida

SOLSONA (Solsonès)
Festival de Blues de Solsona. Concierto a cargo de The Gospel Viu Choir. *Sala Polivalente. Antoni Gaudí, 2 (19 h).*

► 17 Mayo, 2015

Un dels actes que es repeteixen cada any, És Nadal al Món, des del Palau de la Música Catalana, i la cursa dels 15 anys amb més de 5.000 oients participants. RAC1

“

L'èxit no és passar-ho bé. L'èxit és perquè som una ràdio de radiofonistes", destaca el director Eduard Pujol

RAC1 15 anys d'un nou model d

GEMMA BUSQUETS

● La temporada radiofònica de l'any 2000 va suposar un fet històric a Catalunya: s'ampliava l'oferta del dial en català en la ràdio convencional i es trencava així el monopoli que de la llengua tenien les emissores públiques. A Catalunya Ràdio, que fa quinze anys era líder, i Com Ràdio s'hi afegien dos projectes liderats per dues iniciatives privades: Ona Catalana i RAC1.

L'any 2000 s'incrementava l'oferta del dial en català i així es trencava el monopoli de les emissores públiques

L'entrada de les emissores privades en català va plantejar en aquell moment el dubte de si hi hauria prou oients i, sobretot, de com es repartiria el pastís publicitari. Quinze anys després, no només s'ha augmentat el nombre d'oients de la ràdio en català –tot i haver desaparegut del dial Ona Catalana– sinó que un model de ràdio diferent, el de l'aposta que va iniciar l'1 de maig de l'any 2000 RAC1, s'ha imposat com a líder destacat i ha batut tots els sistemes d'audiència.

EGM DEL 2000

Catalunya Ràdio

era líder amb 591.000 oients.

La Ser

era segona a Catalunya amb 395.000 oients.

Onda Cero

era tercera amb 313.000 oients.

Matins: el 'prime time' de la ràdio

Considerada la franja de màxima audiència de la ràdio, RAC1 es va desmarcar des del minut 1 amb un magazín matinal diferent del que l'oient català estava acostumat a sentir.

L'any 2000, a *El matí de Catalunya Ràdio* hi havia Antoni Bassas. A COM Ràdio hi havia

Joan Barril amb *La R-Pública*, i la també nova Ona Catalana buscava un perfil clàssic en la figura de Josep Cuní.

RAC1 va competir-hi amb Albert Om, que va estrenar *L'hora del patí*. El 2004, Xavier Bosch es va fer càrrec de la franja amb *El món a RAC1* fins al 2007, que va passar el relleu a Jordi Basté, que ha estat l'artífex de situar el magazín matinal de RAC1 com el més escoltat.

La cursa de fons de les dades de l'EGM

El 23 d'abril del 2009, RAC1 va prendre el lideratge a Catalunya Ràdio. Les dades de l'Estudi General de Mitjans (EGM), que es basen en un seguit d'enquestes i que són l'eina tradicional de mesura de l'audiència de ràdio, s'han considerat també com una carrera de fons. El director de RAC1, Eduard Pujol, defensa que ho continua essent i fa una comparació futbolística: "El partit d'avui no serveix per guanyar el proper."

► 17 Mayo, 2015

e ràdio

L'actual director de RAC1, Eduard Pujol, assenyala com a claus de l'èxit un "còctel" de diversos elements. "Hi ha qui ho redueix al *bon rotllo*, a passar-nos-ho bé; i ho fem, però l'èxit és l'encert d'haver reunit una ràdio de radiofonistes", explica Pujol. "La base és l'ofici del radiofonista i és un origen que no hem perdut." El director de l'emissora també destaca el to de RAC1, una marca de fer ràdio que s'escolta, molt propera a l'oient i que va en sintonia amb la proposta, que ja era diferent fa quinze

anys. El primer director de RAC1, Eugeni Sallent –des de l'abril del 2012 director de TV3– va destacar fa quinze anys, en la presentació del projecte, que RAC1 s'allunyava del "model clàssic de ràdio" amb una "aposta clara per l'entreteniment". L'humor era una de les característiques dels continguts de l'emissora i en aquest sentit va dur a terme una política de fitxatge d'estrelles televisives com Albert Om, que va presentar el primer magazín matinal de l'emissora, *L'hora del pati*; Manel Fuentes o l'equip de Toni Soler, Queco Novell i Manel Lucas amb l'aposta per la sàtira política a la ràdio.

RAC1 també es va diferenciar del duel que l'enfrontava, en els primers anys, amb Ona Catalana, tal com va recordar Sallent en el programa especial dels 15 anys que es va fer l'1 de maig. "En aquell moment hi havia moltes incerteses perquè eren dues apostes per dos models diferents, no només de contin-

guts, sinó empresarials", va explicar Sallent. "Ona Catalana intentava ser una rèplica més del que era Catalunya Ràdio, molt implantada al territori amb delegacions, amb una estructura complexa i cara i el format de gran ràdio. El plantejament de RAC1 era més auster i érem més conscients de les nostres limitacions", destacava Sallent sobre el projecte radiofònic del Grup Godó (*La Vanguardia*, 8TV). L'alternativa que va proposar RAC1 –"desinhibida, desacomplexada"– va saber-se situar entre una ràdio pública catalana molt potent i líder indiscutible l'any 2000 i l'oferta de les ràdios espanyoles, que eren segona opció. Eugeni Sallent hi afegia que era una proposta que fàcilment "connectava amb un públic jove" i l'actual director, Eduard Pujol, coincideix també que el "rejuveniment de l'audiència radiofònica" ha estat una de les claus.

Tarda: 10 anys i un nom, Toni Clapés

En l'any del seu desè aniversari a RAC1, Toni Clapés ha rebut el premi Ondas, el de més prestigi, i que s'afegeix al premi nacional de ràdio rebut el 2013. Clapés és líder de la tarda a Catalunya des del primer EGM de l'any 2000. Primer a Catalunya Ràdio i, des del se-

tembre del 2005, a RAC 1, emissora en què ha viscut un augment es-

pectacular els darrers anys. En l'última onada, de l'abril denguany, *Versió RAC 1* va reunir 205.000 oients diaris. El director de RAC1, Eduard Pujol, destaca de Toni Clapés "la capacitat de saltar de la informació a l'humor" amb l'ajut del senyor Marcel·lí.

► 16 Mayo, 2015

Mor B.B. King, incansable llegenda del blues

El músic, de 89 anys, havia publicat més de 40 discos i va fer 250 concerts a l'any durant cinc dècades

JORDI NOPCA
BARCELONA

“Ser cantant de blues és com ser negre dues vegades –havia escrit B.B. King a la seva autobiografia, *Blues all around me* (1996)–. Mentre el moviment pels drets civils lluitava pel respecte als negres, jo sentia que lluitava pel respecte al blues”. El guitarrista, cantant i compositor B.B. King, nom llegendari del blues, va morir dijous a la matinada a Las Vegas als 89 anys. Havia sigut una presència infatigable sobretot als escenaris nord-americans, on va oferir entre 250 i 300 concerts a l'any durant més de cinc dècades de trajectòria. L'himne amb què automàticament els seus seguidors el reconeixien, *The thrill is gone*, havia sonat milers de vegades en sales de concerts de totes dimensions i prestigis des que el va enregistrar per primera vegada l'any 1969, motivat pel record de la seva segona dona, de qui s'acabava de separar. A la cançó –composta per Roy Hawkins i Rick Darnell el 1951– King lamentava la pèrdua i admetia que seguiria endavant tot i sentir-se trist.

Nascut el 16 de setembre del 1926 a Berclair, un suburbi de la petita ciutat d'Itta Benna (Mississipi), Riley B. King es va haver d'espavilar aviat. Als 14 anys se li va morir la mare i el pare es va esfumar, fet que el va obligar a heretar la seva feina: treballar en una plantació de cotó. “D'aquells anys recorro el so de la música gòspel, els discos de blues de 78 revolucions per minut, la inacabable feina i la visió d'homes negres apallissats per blancs”, explicaria anys després. Els dissabtes a la tar-

da, quan sortia de treballar després d'una llarga setmana, King tocava cançons a peu de carrer. “Deixava el barret o una capseta al davant, perquè la gent em donés alguna cosa –deia–. Els que em demanaven una cançó de gòspel m'animaven a continuar i m'asseguraven que algun dia seria molt bo. Però no em donaven mai ni un cèntim. Els que em demanaven un blues sí que m'oferien alguna cosa. Diners o fins i tot una cervesa. Guanyava entre 50 i 60 dòlars en una tarda, molt més que collint cotó. Ara ja sebeu per què sóc cantant de blues”.

Un èxit treballat cada nit

King va començar a fer carrera al món de la música posant discos en una emissora de Memphis, la KFFA, a finals de la dècada dels 40. Va ser allà on va ser batejat com The Beale Street Blues Boy, sobrenom

King va actuar al Festival de Montreux diversos cops. L'últim, l'any 2013. REUTERS

que més endavant va ser escurçat amb les inicials B.B., que des de llavors van precedir el seu cognom per sempre més. Gràcies als arxius de l'emissora coneixeria el so elegant de la guitarra de Charlie Christian, l'harmònica accelerada de Sonny Boy Williamson i es deixaria impregnar pel virtuosisme de T-Bone Walker, entre d'altres. Però King va anar agafant experiència, sobretot,

sobre els escenaris. Mentre anava gravant singles –com ara *Three o'clock blues*– acceptava de tocar gairebé a tot arreu. El 1956 va oferir gairebé tantes actuacions com dies té l'any, 342.

Aquell mateix any va arribar el primer elapè, *Singin' the blues*, i va batejar les guitarres Gibson que l'acompanyaven amb el nom de Lucille. Segons diu la llegenda, una nit en què després d'un concert una baralla va acabar provocant un incendi al club d'Arkansas on King havia tocat, el músic va travessar les flames per recuperar la seva guitarra de 30 dòlars. Més endavant, quan va saber que la baralla havia començat a causa d'una de les treballadores del local que es deia Lucille, va decidir homenatjar-la. A King les dones li agradaven tant o més que el blues: després de casar-se en dues ocasions va començar a tenir fills. Presumia d'haver-ne tingut 15 amb 15 dones diferents. Encara que la seva descendència no ha sigut tan prolífica, B.B. King tenia més de 50 nets. “Si no hi hagués dones, no tindria cap interès continuar vivint en aquest planeta”, havia declarat.

El gran èxit de King arribaria a partir del 1969, quan va treure el

single The thrill is gone. Publicaria discos notables com *Indianola Mississippi seeds* (1970) i *One nighter blues* (1987). Així i tot, és d'aquells intèrprets que en comptes de passar a la història per àlbums concrets ho farà gràcies al carisma i a la hiperactivitat escènica, que el van portar a mantenir les 250 actuacions anuals fins passats els vuitanta anys. Entre les més recordades hi ha la que va oferir al Fillmore West de San Francisco el 1968, les nombroses visites al Festival de Montreux, la primera gira per la Rússia soviètica –a la dècada dels 70– i el concert al Palau de la Música Catalana el 1973, al qual s'hi va afegir el trompetista Miles Davis per sorpresa i el va acompanyar en cançons com *You know that I love you*.

L'últim cop que va actuar a Catalunya va ser a Cap Roig, l'estiu del 2011. El seu últim disc, *One kind favor*, havia aparegut el 2008, per celebrar els 83 anys d'un cantant i guitarrista considerat per molts seguidors com el Rei del Blues. El 2000, quan va gravar a mitges un disc amb Eric Clapton –com George Harrison o Jeff Beck, un dels seus alumnes avantatjats– el van titular, esclar, *Riding with the king*. ■

Autèntic i excepcional: l'herència de King

Eric Clapton

MÚSIC

"Queden molt pocs guitarristes que toquin amb l'autenticitat de B.B. King. Ha sigut un gran amic i una enorme inspiració per a mi"

Barack Obama

PRESIDENT DELS ESTATS UNITS

"El blues ha perdut el seu rei i els Estats Units una llegenda. Aquesta nit hi haurà una sessió de blues brutal al cel"

Bryan Adams

MÚSIC

"Ha mort B.B. King, un dels grans guitarristes de la història. Tocant una sola nota aconseguia molt més que cap altre guitarrista"

Kelly Clarkson

CANTANT

"El primer cop que el vaig veure tocava 'The thrill is gone'. La manera com cantava em va fer plorar"

Saul Hudson, 'Slash'

GUITARRISTA DE GUNS N' ROSES

"Estic destrossat. B.B. King era el meu guitarrista de blues preferit i una persona realment meravellosa"

▶ 16 Mayo, 2015

El guitarrista B. B. King, fotografiat a Barcelona el 1996.

XAVIER GONZÁLEZ

JORDI BIANCIOTTO
BARCELONA

El seu segell amb la guitarra elèctrica, net, elegant i emotiu, representa un dels punts cardinals de la música popular contemporània, si bé la figura de B. B. King va més enllà de l'instrumentista amb tècnica i estil. A aquestes altures del segle XXI, encarnava una de les últimes baules d'ancoratge de la cultura del blues i el seu fill, el rock, amb els ancestres en la música afroamericana, amb aquell ritme rural sorgit del Mississipí i emigrat a les grans ciutats dels Estats Units. Amb la seva pèrdua, ahir, a casa seva, a Las Vegas, se'n va el portador d'una memòria sonora, cultural, de la qual a penes en queden exponents.

Ja feia uns anys que Riley B. King (nascut en una família molt humil de Berclair, Mississipí, el 16 de setembre del 1925) mostrava debilitat en els concerts, tocant assegut, reduint la durada de les seves aparicions (la seva banda omplia els buits de minutatge) i revelant un cert cansament dactilar, malgrat que ell s'obstinava a mantenir la seva agenda de gires, d'una intensitat que el va fer famós. Tenia diabetis des de feia més de dues dècades, i l'octubre passat va suspendre un *tour* als Estats Units per deshidratació i esgotament. Des d'aleshores, el seu estat va anar empitjorant i la mort el va sorprendre mentre dormia.

El 2015 era el primer any en moltes dècades en què no tenia prevista cap gira, trencant així un *modus operandi* de tendències maratonia-

Blues per B.B. King

Amb la mort del guitarrista, als 89 anys, el gènere afroamericà perd la seva última gran figura fundacional

icònic instrument musical

LA SAGA DE 'LUCILLE'

▶ La guitarra elèctrica de B. B. King, usualment un model de color negre de la clàssica firma nord-americana Gibson, representa una imatge icònica del blues. El músic va conèixer familiarment els instruments que van passar per les seves mans amb el nom de *Lucille* en honor a un incident en què es va veure implicat en els primers temps de la seva carrera, el 1949.

L'hivern d'aquell any, B. B. King va actuar en una sala de la localitat de Twist, Arkansas. Dos assistents es van embran-

car en una aparatosa baralla i van bolcar el local, i van provocar un incendi que va forçar a evacuar l'edifici. Una vegada fora, King va decidir tornar a entrar per rescatar de les flames la seva guitarra, encara que fos arriscant la integritat física. Després va saber que la batutta dels dos homes tenia a veure amb una dona anomenada Lucille, nom que va triar per batejar l'instrument. Molts anys després, el 1980, Gibson va crear el model Lucille, de cos semimassís, una variant del reconegut ES-355.

nes des dels anys 40 i 50, quan la seva carrera va començar a fer els primers passos. La ciutat de Memphis va acollir un jove King que va posar la seva veu a anuncis publicitaris i va coquetejar amb diversos estils musicals, de la cançó lleugera al jazz melòdic, abans de decantar-se pel blues a través de peces com la balada *3 o'clock blues*, que va gravar amb Ike Turner (futur marit de Tina Turner) al piano i que li va donar popularitat el 1952. Era el començament d'una carrera que, en la seva primera etapa, va tenir problemes per transcendir la categoria de la llavors anomenada, als Estats Units, *race music*, música per al consum de la comunitat afroamericana, segregada a les botigues de discos, publicacions i emissores de ràdio.

SO URBÀ // En els inicis del blues elèctric, encunyat a Chicago pel seu contemporani Muddy Waters, B. B. King va representar una inquietud i una capacitat d'adaptació que va deixar enrere els cànctics dolguts i primitius del delta i va crear un estil dinàmic i incisiu que acabaria causant furor molt més enllà del públic negre, teixint poderoses complicitats amb el món del rock. A mitjans dels anys 60, a través de gravacions com el disc en directe *Live at the Regal*, que s'obria amb el clàssic *Every day I have the blues*, emergents guitarristes britànics com Mike Bloomfield i Eric Clapton van prendre bona nota de les seves estilitzades digitacions.

Va gravar amb Jimi Hendrix material que es manté inèdit, mentre que Santana el venerava i els Stones

▶ **16 Mayo, 2015**

**HONORS
PER A UNA
LLEGENDA**

1 El papa Joan Pau II va rebre el músic en audiència privada, i aquest el va obsequiar amb una guitarra.

2 Bill Clinton el va invitar a la Casa Blanca i George Bush fill li va concedir la Medalla de la Llibertat.

3 El premi Polar, entregat pel rei Carles Gustau de Suècia, figura entre els seus guardons.

el fitxaven com a teloner de luxe. Entre finals dels 60 i principis dels 70, va viure un cicle de popularitat, gràcies, en part, a la peça *The thrill is gone*, en què es va integrar en l'*star system* propi del rock, però aquesta convivència no li va fer abandonar, ni tan sols modificar, el segell genuïnament bluesístic dels seus discos.

REER EL TELÓ // Cavaller de la guitarra i, també, compositor, encara que moltes de les cançons més populars del seu repertori no fossin seves, va cultivar a fons el format del disc en directe, que el mostrava en el seu estat més despert, modulant les seves notes en un fogós perfeccionisme. El seu règim de gires intensives el va portar a ser el primer *bluesman* que va actuar a la Unió Soviètica, el 1979, en una gira que li va servir per dir que la pobresa de les seves zones rurals li havia recordat el Mississipí. Es

Als anys 60 va entrar a l'*'star system'* del rock, però sense abandonar ni modificar el seu segell bluesístic

El seu règim de gires intensives per tot el món el va portar a ser el primer 'bluesman' que va actuar a l'URSS

va cuidar de demostrar que no oblidava els seus orígens humils i va fer donacions a institucions del seu estat, a més d'actuar per a presos i col·laborar en la creació de la Fundació per a la Rehabilitació de Reclusos.

En la seva maduresa, King va mantenir el seu ritme de discos i gires, tot i que no va entregar obres transcendents. Era millor veure'l en concert que comprar el seu últim disc. Encarnava la sintonia directa amb les albrors del blues, cada cop més llunyanes després de les pèrdues dels protagonistes del relat, com Muddy Waters (mort el 1983), Lightnin' Hopkins (1992) o John Lee Hooker (2001). Tot i que l'empremta de B. B. King, i d'aquells pioners, serà apreciable sempre que soni una guitarra elèctrica en mans d'un músic de rock. ■

■ EL LLEGAT

**QUATRE DISCOS
DE CAPÇALERA**

**SINGIN' THE
BLUES**
1957

⇒ **El primer àlbum de B. B. King, una peça embrionària, reveladora, en la qual el guitarrista mostra les seves aptituds en un temari d'ampli espectre, de la balada sentimental *You know I love you* a la cruesa de *Please love me*.**

**LIVE AT THE
REGAL**
1965

⇒ **El disc fetitxe per a la generació del rock, que el va descobrir amb aquest temari contagiós i estilista, gravat en directe a Chicago. Músics com Eric Clapton i Mark Knopfler han reconegut la influència d'aquest àlbum en els inicis de les seves trajectòries.**

**BLUES IS
KING**
1967

⇒ **En el directe, King guanyava no sols com a guitarrista sinó compartint amb el públic els relats que amagaven les seves cançons. Com en aquest altre àlbum capital, que conté un complet repertori de blues elèctric, emotiu i vigorós.**

**COMPLETELY
WELL**
1969

⇒ **Una gravació en què es va assentar la seva consagració, en part a causa del sentit assalt a *The thrill is gone*, de Roy Hawkins i Rick Darnell, convertida en clàssic. Un King plètòric.**

UNA TRAJECTÒRIA EN GIRA PERMANENT

Nit rere nit

El músic de Mississipí va fer de la seva intensa activitat en directe una forma de vida i es va convertir en assidu dels escenaris catalans

J. B.
BARCELONA

La tardor passada encara estava de gira pels Estats Units perquè així va ser sempre la seva vida, una caravana en moviment permanent amb la qual es divertia, paladejava el triomf de l'humil, marginal, blues com a gènere global, i alimentava les seves famolenques arquies. B. B. King no va vendre mai grans quantitats de discos, ja que el públic preferia veure'l a més de sentir-lo, comptava amb un gran clan familiar per alimentar (15 fills, 50 néts), i una debilitat pel joc que va fer convenient un potent ritme d'ingressos.

A Catalunya vam començar a veure'l en temps en què la seva carrera alçava el vol a escala planetària, després d'oferir-se al públic del rock a través de, per exemple, la gira americana del 1969 com a convidat dels Rolling Stones. El Palau de la Música el va acollir el 13 de novembre del 1973 en un recital al qual es va sumar inesperadament Miles Davis, que havia actuat la nit anterior. Una escena, la del guitarrista donant pas a l'autor de *Kind of blue*, que va brindar un sentit solo de trompeta a *You know I love you*, conservada amb l'aura mítica del blanc i negre a Youtube.

Visites repetides

Amb el temps, B. B. King es va convertir en un assidu als nostres escenaris, fins i tot una cosa semblant a un recurs fàcil dels programadors d'estiu. Alguns anys, la notícia era que B. B. King no actuava a Barcelona. Bolls que s'integraven en les seves vertiginoses dinàmiques escèniques, amb més de 200 concerts a l'any (en el seu moment més actiu, el 1956, havien sigut 346) i llançaments discogràfics més recreatius que creatius: abundància de discos de duos, de regravacions a tot luxe. El vam poder veure sovint al Poble Espanyol i també a Zeleste, el Velòdrom d'Horta i fins i tot al Palau Sant Jordi.

▶▶ B.B. King, el 29 de setembre de 1981, al Pavelló del Joventut.

El 1973 va actuar al Palau de la Música, on va invitar Miles Davis a l'escenari

El 2004, a prop ja dels 80, un King rialler, cordial, una mica automatitzat en les seves respostes, rebia aquest diari en el seu camerino de Las Ventas, en una actuació en la qual va acollir el seu amic Raimundo Amador, anunciant que difícilment tornaria a actuar a Europa. «Voldria compartir més temps amb els meus fills, néts, nebots...», confessava a aquest periodista després de destacar que el seu propòsit com a músic era «**dir molt amb molt poc**». Així continuava sent el seu estil amb les sis cordes, distingit i emocionant sense aclaparar l'oient amb exhibicions de mecànica dactilar. Dos anys després, l'adéu es va formalitzar amb una altra gira continental que el va portar per última vegada a Barcelona, al Poble Espanyol,

amb un gran Willie DeVille com a teloner.

Entràvem en una nova fase, l'especificació cronificada del *tour* de comiat, tan practicada des de tots els flancs del *show business* (des de Chavela Vargas a Scorpions). Sí, però no. L'adéu que és un a reveure mentre la contractació segueixi oberta. Va tornar a Espanya el 2010, i el 2011, quan va passar per Cap Roig en hores baixes, parlant més que tocant, com si suposés que la seva sola presència ja servia per complaure el públic.

No ho sabíem, però aquell sí que era el seu adéu. Hi ha artistes que escullen aquesta manera d'anar-se'n: mostrant-se com són, també amb les seves flaqueses i la seva decadència, fonent professió i vida. Així ho va voler el guitarrista i, tot i que aquella imatge pòstuma, una aromàtica nit d'estiu a la Costa Brava, no és la que més l'afavoreix, potser cap altre retrat podria dir tant d'ell. Oferir més de 200 concerts a l'any no va ser mai una estratègia de mercat, sinó una forma de vida. Fins a l'últim sospir. ■

▶ 16 Mayo, 2015

El 'blues', de dol

Última llegenda en vida de l'era daurada del 'blues', gènere que va contribuir a definir i globalitzar, B.B. King va morir ahir a Las Vegas als 89 anys. A Catalunya va protagonitzar una 'jam' històrica amb Miles Davis l'any 1973 i va ser un habitual en els festivals d'estiu

L'últim re 'blu

i del les'

Guillem Vidal
 BARCELONA

Que en els seus darrers concerts s'esforcés més a fer lluir la seva faceta d'*entertainer* en detriment de la de guitarrista i que, sense miraments, fos dels primers a embarcar-se en "gires de comiat" que es perllongaven dècades senceres són coses que no ens haurien de fer perdre de vista que B.B. King, mort ahir a Las Vegas als 89 anys, va ser un d'aquells noms sense els quals el contacte entre un ésser humà i una guitarra elèctrica hauria estat, si més no, diferent.

Últim representant, amb tota seguretat, d'una generació llegendària d'homes del *blues* del Mississipí sense la qual no s'entendria el relat de la música popular contemporània, l'últim dels tres *kings* del *blues* (els altres,

Freddie i Albert, van morir el 1976 i el 1992) deixa com a llegat discos canònics, una guitarra Gibson de connotacions mítiques (la famosa *Lucille*), deixebles de primer ordre (Clapton, Hendrix i els Stones) i, sobretot, haver contribuït com ben pocs a popularitzar globalment un llenguatge, el del *blues*, que ell mateix havia ajudat a definir. "No hi ha guitarrista que no faci una de les seves línies o els seus *licks*", afirmava ahir el guitarrista Amadeu Casas, un dels més grans experts catalans en la matèria. "B.B. King va assentar les bases del *blues* modern."

B.B. King va ser eminentment un artista de directe, fins i tot quan la diabetis que li va ser diagnosticada fa vint anys li començava a fer serioses advertències. Predicant l'evangelí del *blues* entre 200 i 300 nits per tempo-

rada, King feia que penséssim allò que tants altres grans ens han fet pensar: que quan abandonés els escenaris (en el seu cas, l'octubre passat a Chicago, quan la deshidratació i l'esgotament el van dur a cancel·lar els vuit concerts restants d'una gira) seria el seu final.

Habitual a Catalunya

L'últim cop que se'l va veure a Catalunya va ser l'any 2011 a Cap Roig. King, en hores baixes, feia ja ben poca cosa amb la guitarra, però continuava tan impecablement vestit com als anys cinquanta, l'acompanyaven sòlides bandes amb secció de metalls inclosa i s'aferrava als escenaris..., perquè s'aferrava a la vida. És important, però, no quedar-se únicament amb aquests últims recitals marcats per la indulgència sense esmentar, en canvi, els seus primers concerts catalans, fa ja més de 40 anys.

La històrica *jam* que va protagonitzar amb Miles Davis, l'any 1973 al Palau de la Música, en el marc del Festival de Jazz de Barcelona, és un dels capítols més lluents de la crònica musical de la Catalunya dels seixanta. I els seus concerts al Palau d'Esports del carrer Lleida a finals dels vuitanta i, fins i tot, una nit compartida amb Dr. John, Raimundo Amorador i Shemekia Copeland l'any 2004 al Palau Sant Jordi, es mantenen amb fermesa en la memòria dels apassionats catalans del *blues*.

El 'blues boy'

Riley B. King va néixer el 16 de setembre del 1925 en una plantació cotonera prop d'Itha Bena, a l'estat

nord-americà de Mississipí. Criat per l'àvia després que la mare abandonés el pare per un altre home, B.B. King —que havia comprat la primera guitarra amb tot just dotze anys— va fer els primers passos amb el guiatge d'un parent llunyà, el *bluesman* del delta Bukka White, a qui l'any 1946 va seguir fins a Memphis (Tennessee). Va ser a la ciutat que pocs anys després va veure néixer el *rock-and-roll* on el guitarrista es va començar a fer un nom apareixent en programes radiofònics com els de Sonny Boy Williamson i els *King's spot* de l'emissora WDIA, en què es va donar a conèixer primer com a Beale Street Blues Boy, després com a Blues Boy i, finalment, com a B.B.

El so de B.B. King, entre el camp i la ciutat, visionari en bona part dels camins per on va acabar circulant el *blues*, no s'allunyava dels seus mentors rurals, però, amb una electricitat imperant i l'acompanyament ocasional d'una orquestra, sonava al mateix temps aclaparadorament modern. "Va trencar la frontera entre la música negra i la música blanca", assenyala Casas. "Va construir ponts fàcilment transitables pels músics blancs, com va ser sobretot el cas del *blues* britànic. I, a més de guitarrista, va ser també un gran cantant, potser el millor que ha tingut el *blues* després de Ray Charles."

King va ser el primer negre a actuar a Las Vegas, es va endur una quinzena de premis Grammy en gairebé 40 anys de carrera i va engendrar quinze fills. ■

Cinc discos cabdals

'Singin' the blues'

■ Un debut històric i de gran influència, publicat l'any 1957, en plena era daurada del *blues*. Recull dotze dels seus primers *singles*, alguns dels quals produïts per Sam Phillips, de Sun Records.

'Live at the Regal'

■ El millor disc de B.B. King, és clar, és en directe. Gravats el 1965 a Chicago, va esdevenir clau per a la popularitat del *bluesman*. Preservat, per la seva rellevància històrica, a la llibreria del Congrés dels EUA.

'Live in Cook County Jail'

■ Dos i tres anys després dels discos de llegenda que Johnny Cash va gravar en una presó, B.B. King visita l'any 1970 la garjola de Chicago per fer un altre *live album* d'alta intensitat.

'In London'

■ King es deixa estimar per alguns dels membres destacats del *blues* britànic, que tant li deuen. És del 1971 i hi participen Peter Green, Alexis Korner, Steve Marriott, Ringo Starr i Bobby Keys.

'Riding with the King'

■ En uns temps en què King fins i tot gravava amb Pavarotti, apareix aquesta col·laboració amb un dels seus deixebles més aplicats: Eric Clapton. Es va publicar l'any 200 i va ser un èxit.

B.B. King

► 16 Mayo, 2015

Desapareix el rei del blues

La presència de B.B. King als escenaris catalans va passar a ser habitual a partir del seu debut al Palau de la Música

Un dels nostres

Un moment de la històrica aparició de Miles Davis amb la seva trompeta en el concert de B.B. King al Palau de la Música, el 1973

ESTEBAN LINÉS
 Barcelona

L'edició del 1973 del Festival de Jazz de Barcelona es presentava com una cita especialment atractiva per al públic aficionat, i no només del jazz. Com recorden Joan Anton Cararach i Guillem Vidal en la seva història del Festival del Jazz de Barcelona, la convocatòria s'aturava prometedora, però envoltada d'alguna incertesa, per l'evident necessitat del cicle d'obrir-se a altres estils musicals. Al final aquesta obertura es va circumscriure a la presència de Miles Davis, que aquella època estava immers en la conversió a l'electricitat i acabava d'editar el qüestionat *On the corner*, que havia alterat no pocs puristes del jazz.

En qualsevol cas, era el principal atractiu d'un cartell pel qual també van desfilars Count Basie, Duke Ellington, Charlie Tolliver, uns Young Giants of Jazz amb Gary Burton, Joe Henderson o Roy Haynes, Sarah Vaughn i... B.B. King. Així, va ser el 13 de novembre del 1973 quan el *bluesman* va debutar a Barcelona, al Palau de la Música, en una actuació que va quedar als annals del festival perquè en un moment donat, King va donar pas inesperadament a Miles Davis, que hi havia actuat el dia anterior d'una manera un mica accidentada. Davis, armat en aquesta ocasió únicament de la trompeta, va oferir un inoblidable solo a *You know I love you*, i es va reconciliar amb el públic per la porta gran.

El *bluesman* tornaria al Festival de Jazz barceloní en circumstàncies diferents l'any 1986, i dins

d'una anomenada Nit de Blues que l'organització va muntar al Palau d'Esports del carrer Lleida.

A partir d'aquella cita, les nombroses presències posteriors del músic ara desaparegut a la Ciutat Comtal anirien a càrrec de la promotora The Project, tal com recorda un dels seus màxims responsables, Tito Ramoneda. Algunes de les actuacions van estar lligades a les programacions del Festival Grec, moltes allotjades al Poble Espanyol (1992, 1994, 1998, 2000), i d'altres van tenir suggestius valors afegits: com la presència del també guitarrista Robert Cray (novembre del 1992, al pavelló de la Vall d'Hebron); en una de les parades de la irrepetible gira-col·laboració amb Raimundo Amador (juliol del 1996, al Velòdrom d'Horta); dins del cartell del dens Blues Festival (juliol del 2004 al Palau Sant Jor-

L'ESTRENA

La seva primera actuació barcelonina va tenir lloc al Festival de Jazz el 1973

RAMONEDA, EL PROMOTOR

"Era extremadament senzill, gens divo i molt afectuós amb tota la gent del seu entorn"

di), o en una mateixa vetllada compartida amb Willie DeVille al B-Festival, que va tenir lloc al Poble Espanyol el juliol del 2006.

La presència de B.B. King als escenaris catalans, en qualsevol cas, es va acabar convertint en tot un clàssic, i com a tal solia concidir

tar i atreure legions de fidels. Un fet al qual no havia de ser estranya la mateixa personalitat del músic: "Una bellíssima persona, molt afable, atenta amb tothom", recorda Tito Ramoneda, que sentència que "era un fantàstic ésser humà". "Els seus únics centres d'interès eren la música, la seva guitarra Lucille i la família; més enllà d'això, era extremadament senzill, gens divo i molt afectuós amb tota la gent que tenia al seu entorn".

El guitarrista i cantant Raimundo Amador, amb qui va col·laborar de manera més o menys intermitent des dels anys noranta fins fa uns tres anys amb una memorable parada a Barcelona inclosa, reconeixia ahir estar "molt afectat per la seva mort. A més del fet de ser bona persona, musicalment em va ensenyar què era l'honestetat, a respectar el company tocant i també en la vida quotidiana. Jo he après moltes coses de mestres com B.B. King o Camarón, i t'asseguro que els més bons solen ser més senzills".

I el *bluesman* del Mississipí va aprendre alguna cosa del gitano sevillà? "Perquè veient-lo tocar ara m'adono que feia unes escales arabesques que mai abans no havia ficat als seus blues".

L'última actuació de King als escenaris catalans no va causar tan bona impressió. O almenys això és el que recorda amb precisió Martín Pérez sobre el concert que va oferir el músic nord-americà el 21 de juliol del 2011 al Festival de Cap Roig. King va actuar-hi en el marc d'una d'aquestes gires maratonianes (entorn dels dos centenars de concerts) en què el músic arribava literalment esgotat a cada una de les destinacions. La cita de la Costa Brava no va ser una excepció: de l'hora i quart que va durar la funció, el venerable músic no va tocar/cantar més enllà del quart d'hora, i "es va passar bona part del concert parlant amb els seus músics o amb algú del públic", explica Martín Pérez.

La gent que omplia de gom a gom aquest espai "se'n va anar bastant disgustada", assegura. "Jo em vaig quedar, això sí, amb la satisfacció d'haver-lo portat fins aquí", conclou Martín Pérez.

► 15 Mayo, 2015

MÚSICA ■ ACTUARÁ EL SÁBADO 23 DE MAYO EN EL TEATRE AUDITORI (TAS)

La Orquesta Camera Musicae recordará a Manuel de Falla en Salou

■ Después de los recientes éxitos de público y crítica en el Auditorio Nacional de Madrid y el Palau de la Música Catalana, la Orquesta Camera Musicae llevará *El amor brujo* 1915-2015: Falla y la influencia de París al Teatre Auditori de Salou (TAS) el sábado 23 de mayo a las 20 horas. Será el único concierto en la provincia de Ta-

rragona. Además de obras del propio Manuel de Falla, interpretará piezas de Claude Debussy o Maurice Ravel, autores que influyeron en el estilo compositivo del creador de la célebre *El amor brujo*, obra de la cual se conmemora el centenario de su estreno (1915 - 2015). Tanto la *Première Rhapsodie* de Debussy como la *Intro-*

duction et Allegro de Ravel, ambas composiciones también incluidas en el programa, se estrenaron cuando Falla estaba en París.

La Orquesta Camera Musicae, de Tarragona, sigue con su gira por toda Catalunya y, este verano, dará el salto a Europa con conciertos en Berlín, Weimar, Praga, Munich y Basilea.

La Orquesta Camera Musicae, de Tarragona, está dirigida por Tomàs Grau. FOTO: ALFREDO GONZÁLEZ/DT

► 15 Mayo, 2015

15 de mayo de 2015

Agenda

ROSTROS DE LA HISTORIA

François Mitterrand

1981.- Proclamado presidente de la República francesa.

15 de mayo, tal día como hoy

Visita del orfeón catalán

1899. La venida del famoso Orfeo de Catalunya causaba gran expectación entre todos los intelectuales y amantes de la música de Mallorca. Piezas como *Lo Rossinyol*, *El cant dels ocells* o *L'Hivernenca* habían obtenido los más encendidos aplausos. Se hablaba de compositores como Noguera, Clavé, Nicolau, Vives, Mas, Millet... Llevaban también, en su repertorio, obras de Frank, Händel, Mendelssohn, Zöllner, Grieg, Jannequin, Palestrina... En justa correspondencia y desde las páginas de *La Roqueta*, el poeta mallorquín Jaume Pomar (no confundir con el contemporáneo Pomar Llambies, en paz descansen) dedicaba versos llenos de entusiasmo a los artistas corales, haciendo alusión, como era costumbre en la época, al mundo grecolatino: «Dolces sirenes de les nostres platges,/ Verges dels camps i nimfes dels boscatges,/ Divinitats dels Cims; Ecos de les cavernes primoroses, de les fontetes Fades vaporoses i genis dels abims...». Hablaban los comentaristas del aire de tradición, de la lengua catalana que era también propia de la Isla, de los contactos espirituales e ideológicos, de las relaciones de fraternidad cultural y de otros aspectos semejantes.

Miquel Ferrà i Martorell

En **Ultima Hora**

1915. HACE 100 AÑOS

Día de gala

■ El próximo lunes permanecerán cerrados los establecimientos oficiales y los de enseñanza, con motivo de ser día de gala por el cumpleaños de su majestad el Rey Don Alfonso XIII.

1965. HACE 50 AÑOS

Inauguración

■ Ha sido inaugurado en la tarde ayer, con toda solemnidad, el bar «Terminal», propiedad de los señores Salas, Reynés y Mateo, y que ha sido instalado en la Avenida Alejandro Rosselló, 43 de esta ciudad.

1990. HACE 25 AÑOS

Proyecto Delicte Stop

■ Conselleria Adjunta a la Presidencia, Jefatura Superior de Policía y Federació de la Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PI-MEM) han acordado poner en práctica el proyecto Delicte Stop, por el cual la organización patronal recompensará las denuncias anónimas que permitan el esclarecimiento de hechos delictivos.